

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 291/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Gabrielou Kľačanovou, Andreja Kmeťa 28, Martin, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Csp 86/2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ],

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Gabrielou Kľačanovou, Andreja Kmeťa 28, Martin, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Csp 86/2018 (ďalej len „namietané konanie“).

2. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavný súd oboznamuje, že ako žalovaný podal 15. mája 2018 odpor proti platobnému rozkazu z 5. apríla 2018, ktorý vydal Okresný súd Banská Bystrica, pričom následne bola predmetná vec postúpená okresnému súdu, o čom bol sťažovateľ upovedomený podaním z 29. mája 2018. Po prezentácii podrobného chronologického prehľadu vykonaných procesných úkonov namietaného konania sťažovateľ uvádza, že okresný súd žalobu žalobcu zamietol rozsudkom sp. zn. 27 Csp 86/2018 z 13. marca 2019.

3. V podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ dôvodí, že mu predmetný rozsudok okresného súdu nebol v zákonnej lehote doručený, preto adresoval predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Vo vyjadrení k sťažnosti bol sťažovateľ podpredsedom okresného súdu upovedomený, že rozsudok nebol vyhotovený v zákonnej 30-dňovej lehote z dôvodu, že zákonný sudca požiadal o predĺženie lehoty k vyhotoveniu a odoslaniu písomného znenia rozsudku do 13. júna 2019, pričom rozsudok bol vyhotovený a osobne podpísaný elektronickým podpisom 11. júna 2019 a odoslaný prostredníctvom portálu verejnej správy Slovensko.sk. Z dôvodu chyby pri tomto doručovaní bola zásielka doručovaná opätovne 29. júla 2019, keď bola v uvedený deň doručená právny zástupcom oboch sporových strán.

4. V ďalšom bode ústavnej sťažnosti sťažovateľ argumentuje, že v mesiaci december 2019 bol príslušný spisový materiál spolu s odvolaním podaným proti uvedenému rozsudku predložený nadriadenému súdu, ktorý ho však okresnému súdu vrátil ako predčasne

predložený z dôvodu potreby zabezpečenia vyjadrenia sťažovateľa k podanému odvolaniu. Sťažovateľ namieta, že okresný súd v namietanom konaní nepostupuje plynule, koná neefektívne a spôsobuje zbytočné preťahy. Sťažovateľ poukazuje na to, že ide o spotrebiteľský spor, a preto považuje doterajšiu dobu konania v rozsahu 24 mesiacov za neakceptovateľnú.

5. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v jeho veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným postupom okresného súdu, prikázal okresnému súdu konať vo veci sťažovateľa bez zbytočných preťahov, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 4 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Východiskové ústavnoprávne normy

6. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom a jeho závery

10. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie všetkých svojich označených práv postupom okresného súdu v namietanom konaní, ktorý podľa jeho mienky nekoná bez zbytočných prietáhov.

11. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03).

12. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je teda požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05, III. ÚS 355/2012, III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019).

Ústavný súd preto v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08, III. ÚS 154/2018) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje ochrana len vtedy, ak bola s'ťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

13. Ústavný súd konštatuje, že namietané konanie pred okresným súdom bolo v čase doručenia ústavnej s'ťažnosti ústavnému súdu skončené, a to na základe vydania meritórneho rozhodnutia – rozsudku o zamietnutí žaloby z 13. marca 2019, ktorý bol s'ťažovateľovi doručený ešte pred podaním ústavnej s'ťažnosti, 29. júla 2019.

14. Ústavný súd konštatuje, že si okresný súd z hľadiska požiadavky odstránenia stavu právnej neistoty svoju úlohu v rámci prvostupňového konania splnil vydaním meritórneho rozhodnutia a jeho doručením. Na základe súčinnosti poskytnutej zo strany okresného súdu ústavný súd zistil, že spisový materiál spolu s uplatneným odvolaním bude po zaslaní vyjadrenia s'ťažovateľa zo 14. apríla 2020 (k podanému odvolaniu) na vedomie druhej sporovej strane bezodkladne predložený Krajskému súdu v Žiline. V ďalšej fáze konania je tak úloha nastolenia stavu právoplatného rozhodnutia prenesená na nadriadený súd, ktorého povinnosťou bude rozhodnúť o odvolaní účastníka konania v súlade s garanciami vyplývajúcimi z čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a z čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda bez zbytočných priet'ahov.

15. S'ťažovateľ, ktorý sa domáha ochrany svojich označených práv vo vzťahu k namietanému konaniu okresného súdu, sa so svojou ústavnou s'ťažnosťou na ústavný súd obrátil v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k namietanému konaniu okresného súdu nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel (obdobne pozri III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019).

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú a ďalšími sťažovateľom uplatnenými nárokmi sa už ďalej nezaoberal.

17. Nad rámec ústavný súd dodáva, že uvedené rozhodnutie ústavného súdu nepredstavuje procesnú prekážku, ktorá by v budúcnosti bránila sťažovateľovi obrátiť sa na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou, ak by v prípade potenciálneho vrátenia veci sťažovateľa nadriadeným súdom okresnému súdu dochádzalo podľa názoru sťažovateľa k zbytočným priet'ahom.

18. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu